

SABOS BOPRIS 2016

TEMA: ATT FRÄMJA INTEGRATION

Exempel från
allmännyttan

SABO SVERIGES ALLMÄNNYTTIGA BOSTADSFÖRETAG

Innehåll

SABOs bopris 2016 **3**

Vinnaren **4**

Järfällahus 4

Hedersomnämmanden **8**

Gårdstensbostäder 8

Helsingborgshem 10

Hyresbostäder i Norrköping AB 12

MKB Fastighets AB 14

Telge Bostäder AB 16

Övriga bidrag **18**

Allbohus 18

Bostadsbolaget i Göteborg 19

Falkenbergs Bostads AB, FABO 20

Halmstads Fastighets AB 21

Krokomsbostäder 22

Lunds Kommuns Fastighets AB, LKF 23

Lysekilsbostäder 24

Skövdebostäder 25

Telge Hovsjö 26

Vätterhem 27

VILKA INGICK I BOPRISJURYN?

Ewa Thalén-Finné, juryns ordförande, ledamot i SABOs styrelse

Anna Heide, MKB och expert i SABOs integrationsprojekt 2016

Karin Perols, utredare på SKL (Sveriges Kommuner och Landsting)

Martin Grander, forskare vid Högskolan i Malmö

Ylva Sandström, SABO, projektledare för bopristävlingen och juryns sekreterare

SABOs bopris 2016

SABO delar vartannat år ut ett bopris till ett bostadsföretag som utmärker sig inom ett visst område. Åtskilliga bostadsföretag har stor erfarenhet av mångkulturella bostadsområden. Mot bakgrund av att antalet nyanlända ökar så finns ett stort behov av att sprida kunskap och goda exempel. Därför blev valet av tema den här gången att främja integration.

Totalt 16 bostadsföretag lämnade in ett tävlingsbidrag. Järfällahus AB blev vinnare av bopriset och fem företag fick ett hedersomnämmande; Gårdstensbostäder i Göteborg, Hyresbostäder i Norrköping, Helsingborgshem, MKB i Malmö och Telge Bostäder i Södertälje.

Föreningen SWAT skapar engagemang bland ungdomar i Järfälla

Föreningen SWAT har engagerat flera hundra ungdomar i alltifrån styrelsearbete till att arrangera familjedagar och att städa bort klotter. Självtilliten har ökat och kostnaden för skadegörelse har minskat.

2007 startade Järfällahus ett ungdomsprojekt i samarbete med Hyresgästföreningen i Järfälla och de lokala hyresgästföreningarna. Målet var att bidra till en bättre gemenskap i området, en meningsfull fritid för ungdomarna, ett livligare lokalt föreningsliv och en ökad stolthet över den egna hembygden.

Ali Al-Djaber anställdes som projektledare vid Hyresgästföreningen och han började i liten skala med att inventera intresset och arrangera filmkvällar. Två år senare var 150 ungdomar från olika länder med i projektet och aktiviteterna omfattade även festligheter, musik och idrotts-turneringar, med mera.

2012 höll ungdomarna sitt första årsmöte och bildade föreningen SWAT. Namnet är hämtat från den amerikanska polisens insatsstyrkor. SWAT i Järfälla skulle vara en insatsstyrka mot klotter och skadegörelse.

Under åren har föreningen även arrangerat dataspelturneringar, paintballtävlingar och en stor fotbollsturnering med 16 nationer där deltagarna fick välja vilket land de ville spela för. De

Järfällahus får priset för sitt innovativa, kreativa och uthålliga ungdomsarbete, SWAT.

SWAT är både en ungdomsförening och en strategi, där alla aktiviteter görs av, med och för ungdomar. Ungdomar med olika bakgrund har förts samman. Värdet av ungdomarnas ideella engagemang och av ökad kunskap och självförtroende är ovärderligt. SWAT fungerar som en ungdomsskola för livet. Ali Al-Djaber har varit med på hela resan och framstår som en unik ledare.

**JURYNS
MOTI-
VERING**

mest engagerade ungdomarna har bildat Ungdomsambassadörerna, en arbetsgrupp med särskilt ansvar och egna arbetsuppgifter. Bland annat är de ute en kväll i veckan och städar och tar bort klotter. 2015 hjälpte ungdomarna lokala hyresgästföreningar att anordna gårdsfester för barn.

NÄRVARANDE PROJEKTLEDARE

Det finns flera anledningar till att projektet blivit så framgångsrikt. Den viktigaste är kanske att projektledaren hela tiden varit närvarande, lyssnat in och fört en dialog med ungdomarna, vilket har skapat trovärdighet. När Husbyuppluppen spred sig till Jakobsberg åkte han tillsammans med några av ambassadörerna runt i området hela natten för att samtala med ungdomarna och bjuda på dricka och bullar. Periodvis har projektledaren tagit emot 1000 sms i månaden.

Projektledaren insåg tidigt att kommunikationen med ungdomarna måste vara snabb och modern. Han var till exempel tidig med att ladda ner appar som gjorde det möjligt för ungdomarna att nå honom gratis.

Framgångsfaktorer

- Att värderingen om allas lika värde har genomsyrat alla aktiviteter.
- Att ungdomarna inte bara fått uppskattning och uppmuntran, det har också funnits ett belöningssystem som gör det tydligt hur mycket var och en har engagerat sig. Ungdomarna har fått ta ansvar i lagom dos och har på så sätt utvecklats.
- Att projektet inte har varit tidsbegränsat utan har drivits med tålamod, långsiktighet och kontinuitet. Detta har skapat en tillit till vuxenvärlden. Finns det ingen fortsättning är tidsbegränsade projekt ofta förgäves.
- Att det har funnits en eldsjäl som lagt ner både tid och engagemang. Han har också fått stort stöd från alla inblandade i projektet. Alla har trott på idén och på ungdomarnas egen förmåga.

Ungdomsarbetet har gett många positiva effekter. Segregationen har minskat, liksom kostnaderna för klottersanering och skadegörelse (en minskning med närmare 60 procent). Många ungdomar har via SWAT utbildats i föreningsliv och vissa ingår nu i styrelser för lokala hyresgästföreningar. Ungdomarna har också lagt ner närmare 2 000 timmar i ideell arbetsinsats för sina bostadsområden och sin hyresvärd. De har städlat, delat ut information och hjälpt till vid evenemang.

KONTAKTPERSON

Karolina Mickos, informatör, karolina.mickos@jarfallahus.se

Samhällsbygget Gårdsten – från tusen tomma lägen- heter till tusen i kö

För tjugo år sedan räknades Gårdsten till ett av Sveriges sex mest nedgångna miljonprogramsområden. Idag har brottsstatistiken mer än halverats och granngemenskapen är utöver det vanliga.

Gårdstensostäder får ett hedersomnämning för sitt unika helhetsgrepp och uthålliga arbete med att rusta upp och utveckla stadsdelen.

För 20 år sen fick det då nybildade bolaget börja från scratch med att rusta upp fastigheter och utemiljö. Idag råder en helt ny situation tack vare Gårdstensostädernas långsiktiga strategibyggge. Nu vågar andra byggherrar satsa i Gårdsten och det pågår nyproduktion med fler hustyper och upplåtelseformer.

**HEDERS-
OMNÄM-
NANDE**

Gårdstensostäder bildades 1997 med det uttalade målet att tillsammans med de boende lyfta området socialt, ekonomiskt och ekologiskt. Sedan dess har det hänt mycket. Hyresgästerna har hela tiden varit delaktiga i Gårdstens utveckling. Av åtta ordinarie ledamöterna i Gårdstensostädernas bolagsstyrelse är sex hyresgäster. De trettio medarbetarna i bolaget representerar tio nationaliteter och talar tillsammans 18 språk.

Socialt arbete i samarbete med föreningsliv och företag är utmärkande för samhällsbygget Gårdsten. Här arrangeras bland annat motionsaktiviteter, seniorträffar, läxhjälp och fotbollsskola. I över tio år har Gårdstensostäder arrangerat seglarskola och seglarläger för ungdomar i Gårdsten i samarbete med GKSS och Rotary Långedrag. I samarbete med GöteborgsVarvet har man anordnat träningsträffar och hälsocoaching varje vecka och cykelloppet Göteborgs-Girot har arrangerat cykelskola för vuxna.

Gårdstensostäder har bidragit till att skapa 266 arbetstillfällen. 120 av dessa har varit sommarjobb för ungdomar. Många arbetstillfällen har tillkommit i samarbete med byggföretag

och entreprenörer i stadsdelen, vissa som ett resultat av sociala krav i Gårdstensostädernas upphandlingar.

Sedan 1997 har antalet företag i Gårdsten ökat från 8 till 50 stycken och antalet anmälda brott per 1000 invånare har minskat från 180 till 76. (Snittet i Göteborg ligger idag på 174.)

Gårdstensostäder äger drygt 2 700 lägenheter. För tjugo år sedan fanns det tusen tomma lägenheter i området. Idag står det tusen sökande i kö till varje ledig lägenhet och nyproduktionen har tagit fart. Flera byggherrar är igång med att bygga villor och radhus i området, vilket är ett tydligt tecken på att människor trivs i Gårdsten.

KONTAKTPERSON

Anki Caspersson, information/marknad, anki.caspersson@gardstensostader.se

Graffitikonst lockar besökare till Drottninghög

Ett konstplank i stadsdelen Drottninghög har gett unga, både infödda svenskar och nyanlända, en möjlighet att träffas och skapa tillsammans. Det sex meter långa planket lockar också många besökare utifrån.

Helsingborgshem får ett hedersomnämmande för arbetet med konstplanket vid Drottninghög.

Konstplanket är ett innovativt och kreativt sätt att arbeta med konstnärer för att komma till rätta med klotter. Ett glädjande resultat är att klottret har minskat betydligt. Konstplanket på Drottninghög har blivit ett utflyktsmål i staden; det skickar nya vibbar om stadsdelen och ökar stoltheten över området.

**HEDERS-
OMNÄM-
NANDE**

2013 genomförde Helsingborgshem ett uppskattat konstprojekt på ett av sina studenthem. Efter projektet startade en diskussion om att fortsätta engagera unga konstnärer som en positiv drivkraft och inspiration för andra unga.

Resultatet blev ett sex meter långt konstplank, centralt placerat i miljonprogramsområdet Drottninghög. Tanken är att planket ska få ett nytt motiv varje år och att unga graffitikonstnärer ska arbeta tillsammans med boende i området. Hösten 2014 var en grupp ensamkommande flyktningbarn med och målade och 2015 fick äldre på ett närbeläget äldreboende bidra till motivet som speglar Drottninghögs historia.

Konstplanket resulterar i att människor i olika åldrar och med olika bakgrund möts, hjälper varandra och är kreativa tillsammans. Konstplanket är idag en uppskattad mötesplats för boende och besökare och det har blivit en attraktion.

När projektet startade fanns det också en förhoppning om att planket skulle höja graffitins anseende och på så sätt minska klottret. Konstplanket har hittills aldrig varit utsatt för varken skadegörelse eller oönskat klotter och beställning av klottersanering i området har sjunkit markant sedan konstplanket sattes upp.

KONTAKTPERSON

Marie Björkman, kommunikatör, marie.bjorkman@helsingborgshem.se

Integrationspyramiden visar vägen

Målet är att hyresgästerna ska leva, trivas och bo hos Hyresbostäder i Norrköping lång tid framöver. Bolagets strategi för att främja integrationen har fått namnet integrationspyramiden – en trekant med tre spetsar som har nära koppling till varandra.

Hyresbostäder i Norrköping AB får ett hedersomnämning för sin integrationsstrategi.

Strategin kallas för Pyramiden och är ett tydligt och bra exempel på en genomtänkt integrationsstrategi för ett bostadsföretag. Bolaget har insett att man står inför ett långsiktigt arbete. Integrationsarbetet har ett tydligt syfte och mål och strategin är väl implementerad i organisationen.

**HEDERS-
OMNÄM-
NANDE**

Integration handlar om att förstå varandras likheter och olikheter, om att ta vara på resurser och kompetens och om att ge lika möjligheter till alla. Hyresbostädernas integrationsarbete fokuserar på tre områden:

- internt värderingsarbete
- hemkunskapen
- externa nätverk

I det interna värderingsarbetet har hela företaget genomgått en utbildning i kommunikation över kulturgränserna. Man har också anordnat frukostföreläsningar om hur det är att komma ny till Sverige. Hyresbostädernas värdegrund baserar sig på de fyra egenskaperna Lyhörd, Attraktiv, Pålitlig och Drivande. Denna värdegrund har fått utgöra basen för det interna värderingsarbetet.

Den andra spetsen i pyramiden har fått namnet hemkunskapen. Tre heltidsanställda som tillsammans behärskar nio språk besöker personligen alla nyinflyttade och berättar om hyresrätten och vad det innebär att bo hos Hyresbostäder. Projektet grundar sig på idén om att trygghet, kunskap och en god relation till hyresvärderna och till grannarna ger en bra start på ett nytt boende. Effekten har blivit minskat slitage, minskade störningar och ökad trivsel.

Den tredje spetsen på pyramiden är externa nätverk. Hyresbostäder samarbetar med ABF, Migrationsverket och Norrköpings kommun om arbetsmarknadsprojektet Portalen. Portalen står bland annat bakom coaching, studiecirklar och jobbmatchning. Sedan 2011 har 1000 personer deltagit i projektet och av dessa har 233 idag egen försörjning.

Hyresbostäder har konstaterat att arbetet med integration främst är en affärsmöjlighet, inte i första hand ett sätt att hjälpa människor eller göra gott. De skriver så här: Om vi tar vara på individers resurser och kunskaper – både genom att lära oss mer om varandra och genom att använda resurser och kompetens rent praktiskt, skapar vi långsiktig social hållbarhet och minskar utanförskapet.

KONTAKTPERSON

Caroline Bielkhammar, bosocial chef, caroline.bielkhammar@hyresbostader.se

Biljett till framtiden höjer skolresultaten

Målet var att tio procent fler elever skulle bli godkända i kärnämnen svenska, engelska och matte. Resultatet blev 25 procent. Tillsammans med Värner Rydénskolan i Rosengård och stiftelsen Läxhjälpen har MKB skapat en motivationskedja för bättre betyg.

**MKB Fastighets AB får ett hedersomnämnan-
de för det framgångsrika studiestödet till barnen i Värner Rydén-
skolan i Rosengård.**

*Genom MKBs samarbete med stiftelsen Läxhjälp-
pen får barnen i årskurs 8 och 9 i Värner Rydén-
skolan i Rosengård stöd i skolarbetet. De som höjer
sina betyg får sommarjobb hos MKB. Detta har gett mycket goda resultat.
Många fler blir behöriga till gymnasiet och barnens attityder till skolan börjar
förändras.*

**HEDERS-
OMNÄM-
NANDE**

”Det bästa med läxhjälp-
pen var att jag gjorde alla mina läxor och uppgifter och lämnade in dem
i tid. Med hjälp av läxhjälp-
pen har jag lärt mig planera mina studier bättre.” Så skriver eleven
Faten i en utvärdering.

Biljett till framtiden är ett projekt där samtliga elever på Värner Rydén-
skolan erbjuds läx-
hjälp efter skolan. Om en elev i årskurs åtta och nio lyckas höja sina betyg i kärnäm-
nena utan
att betygen i andra ämnen sänks, erbjuds han eller hon sommarjobb på MKB. På detta sätt
skaffar sig eleverna både studievana och arbetslivserfarenhet.

Upplägget siktar på att inkludera många parter, från föräldrar till MKBs husvärdar. En
samordnare från MKB har kontinuerlig kontakt med Läxhjälp-
pen, skolan, elever och föräldrar.
Utöver chansen till sommarjobb erbjuder MKB också alla elever som deltar en gemensam kul
aktivitet när terminen är över. Samtliga åttor kan även få praoplats inom MKB eller hos någon
av deras leverantörer.

Läxhjälp-
pen är gratis för eleverna och arrangeras av stiftelsen Läxhjälp-
pen som får finansiellt
stöd från MKB. Eleverna får regelbunden läxhjälp två gånger, tre timmar i veckan. Störst
fokus läggs på de elever som riskerar att få underkänt i något av kärnäm-
nena.

En utvärdering av projektet efter vårterminen 2015 visade att uppemot hundra elever i
årskurs åtta och nio fullföljde programmet. 78 procent av niorna gick vidare till gymnasiet
nationella program. Året innan låg den siffran på 49 procent. Över nittio procent av eleverna
uppgav att de förbättrat sin studieteknik, höjt sitt självförtroende och fått ökad lust att studera
vidare.

Genom att hjälpa till att skapa en starkare skola bidrar MKB till att fränflytt-
ningsgraden
minskar och att bostadsområdet ökar i attraktivitet. På så sätt höjer MKB på sikt värdet på
fastigheterna i Rosengård.

KONTAKTPERSON

Daniel Möller, social projektledare, daniel.moller@mkbfastighet.se

Renoverar för varje plånbok och livsstil

Lyftet är Telge Bostäders moderniseringsarbete i miljonprogramsområdet Fornhöjden i Södertälje. Lyftet visar att det går att modernisera och samtidigt ta ett helhetsgrepp på integration och social hållbarhet.

Telge Bostäder AB får ett hedersomnämmande för sin strategi med renoveringen av Fornhöjden.

Telge Bostäder har utvecklat en hållbarhetsstrategi vid renoveringen av miljonprogrammet Fornhöjden, med tre olika standardnivåer som ger olika höga hyreshöjningar. Arbetslösa Fornhöjdenbor får praktisera under renoveringsarbetet och nya mötesplatser har skapats. Resultatet är att 95 procent av hyresgästerna har flyttat tillbaka, att störningarna minskat och hoppet ökat hos de boende.

**HEDERS-
OMNÄM-
NANDE**

Utmaningarna i området Fornhöjden i Telge Bostäders bestånd var stora. Det saknades naturliga mötesplatser, arbetslösheten var hög och kontakten grannarna emellan var dålig. Dessutom var de 529 lägenheterna i området i stort behov av renovering och modernisering.

Första steget blev en bred informationskampanj med en symbol kopplad till positiva värden. Kampanjen omfattade alltifrån informationsblad till skyltar, en bildordbok och en vepa. Telge Bostäder bjöd också in hyresgästerna till paneler där de fick tycka till om sitt boende.

För att hyresgäster med små ekonomiska medel inte skulle trängas undan valde Telge Bostäder att använda tre olika nivåer vid renoveringen. Hyresgästerna fick välja den standard och nivå som bäst passade deras plånbok och livsstil. Resultatet blev att hela 95 procent flyttade tillbaka efter renoveringen. Telge Bostäder adderade också ytterligare en våning på taket med bostäder med högre standard, något som höjer statusen på området.

Arbete är en förutsättning för integration. Tillsammans med byggtreprenören och Arbetsförmedlingen erbjuder Telge Bostäder praktikplatser där de boende som får praktikplatser arbetar direkt med moderniseringen. Praktikanterna får på så sätt erfarenhet, referenser och kontakter. Samtidigt skapar detta en känsla av delaktighet och av att vara en resurs för samhället.

För att få nya infallsvinklar kring boendemiljön och för att identifiera behovet av mötesplatser lär Telge Bostäder 24 inredningsarkitekter och industridesigners från Konstfack under en tid flytta in i området. Det gav både nya idéer och uppmärksamhet i media.

En lokal renoverades och gjordes om till mötesplats där de boende kan ta del av aktiviteter så som språkträning, matlagningskurs och datorkurs. Flera aktörer är involverade, exempelvis fritidsgården, ABF, Hyresgästföreningen och idrottsföreningar.

KONTAKTPERSON

Moa Arnberg, projektledare, boinflytande och stadsdelsutveckling, moa.arnberg@telge.se

Caféer fick fart på föreningslivet

Flera hundra studiecirklar, ännu fler föreläsningar och ett okänt antal möten. Det blev resultatet när Allbohus startade integrationscaféer tillsammans med ABF, Migrationsverket och Alvesta kommun.

I de båda områdena Rönnedal och Torpsbruk äger Allbohus närmare 400 lägenheter och av dessa hyr Migrationsverket hundra. Kontaktytorna mellan nyanlända och infödda Alvestabor har dock tidigare varit få och sedan 2010 har Allbohus engagerat sig i arbetet för integration. Bland annat har de båda områdena fått integrationscaféer.

Café Rönnedal håller öppet vardagar 9–17. På kvällar och helger kan föreningar och cirkelledare låna lokalerna gratis om bara verksamheten är öppen för alla. Detta har resulterat i flera nystartade föreningar, 145 studiecirklar inom bland annat språk, matlagning, slöjd och fordonsteknik, samt närmare 500 kulturarrangemang, mestadels föreläsningar. Det totala antalet besökare på dessa kulturarrangemang låg på nästan 7 500.

Café Torpsbruk har öppet tre dagar i veckan och drivs i samarbete med Torpsbruks samhällsförening. I lokalerna anordnas bland annat svenskaundervisning och filmvisningar, pingis och sällskapsspel. Varje tisdag bjuder Röda Korset på fika. I snitt besöker 25 personer lokalerna dagligen och platsen fungerar som ett nav för integration.

Innan de båda integrationscaféerna startade var föreningslivet i Rönnedal och Torpsbruk svagt. Idag är det mycket aktivt och en stor del av de boende är involverade i många olika aktiviteter. Caféerna drivs med hjälp av personer som varit arbetslösa länge. Åtta av dessa har fortsatt till jobb på den reguljära arbetsmarknaden. Projektet är ett samarbete mellan flera olika aktörer. Allbohus har upplåtit lokalerna, ABF har ansvarat för bemanningen och kommunen och Migrationsverket har tillsammans försett lokalerna med möbler och utrustning.

KONTAKTPERSON

Karl-Olov Rydå, marknadschef, karl-olov.ryda@allbohus.se

Avfallshantering som förenar och engagerar

Under ett års tid gick tolv avfallsinformatörer runt bland hyresgästerna hos Bostadsbolaget i Göteborg. Mindre restavfall, nöjdare hyresgäster och fler personer som kunde få jobb blev resultatet.

Genomsnittssvensken genererar 500 kilo sopor per år. Med 24 000 lägenheter är avfallshanteringen förstas en tung fråga för Bostadsbolaget. I samarbete med Jobbcentrum Äpplet rekryterade bolaget tolv långtidsarbetslösa, hälften med utländsk bakgrund. Dessa tolv fick dels i uppgift att informera hyresgästerna om vikten av att sortera ut matavfall, dels att hjälpa till med att skruva upp sopsorteringskärl under diskbänken i lägenheterna de besökte.

Projektanställningen startade med en månads praktik och utbildning. Bland annat ingick studiebesök, praktik i bostadsområdena, information om arbetsrätt, samt en grundlig genomgång av informationsmaterialet. I mars 2015 påbörjade avfallsinformatörerna sin anställning.

Projektet har fått många positiva effekter, bland annat har mängden restavfall minskat med 100 ton. Många hyresgäster uppskattade att få en pratstund och avfallsinformatörerna fick även hjälpa till med andra göromål, exempelvis att byta glödlampor. För de tolv informatörerna innebar projektet en väg in på arbetsmarknaden. Arbetet gav både kunskaper och bättre självkänsla. De som till en början hade begränsade kunskaper i svenska förbättrade dessa rejält under året. Tre är idag anställda hos Bostadsbolaget.

KONTAKTPERSON

Eva Jonasson, kommunikationsansvarig, eva.jonasson@bostadsbolaget.se

Trivsamma områden ger stolta hyresgäster

I Falkenberg har ett par arbetsmarknadsprojekt gjort området Sloalyckan både grönare och vackrare. Tjugo långtidsarbetslösa har fått jobb med att bland annat bygga bänkar, bord och lådor där hyresgästerna kan odla.

MIMOSA står för Möten, Integration, Medbestämmande, Odling, Social hållbarhet och Arbetsträning. Mimosa var namnet på ett arbetsmarknadsprojekt där 20 långtidsarbetslösa under två års tid arbetade med att skapa grönskande mötesplatser i bostadsområdet Sloalyckan. Deltagarna har byggt och målat staket och de har byggt bänkar, bord och odlingslådor. Projektet var ett samarbete mellan FaBo och kommunen och detsamma gäller uppföljaren, ett treårigt projekt som bland annat försett Sloalyckan med konstfull belysning och en blomster-rondell.

Sedan 2014 finansierar FaBo också den så kallade grannskapsarbetaren, en person som är anställd av kultur- och fritidsförvaltningen i kommunen och som jobbar halvtid med att anordna olika aktiviteter och social samvaro i området. Utgångspunkten är en föreningslokal som FaBo tillhandahåller i området. Lokalen disponeras också av den ideella Sloalyckans

förening som bland annat arrangerar sycirklar, läxhjälp och skollovsaktiviteter. Grannskapsarbetaren och Sloalyckans förening samarbetar även med en medarbetare anställd av FaBo som kallas områdesutvecklare och tillsammans arrangerar de områdesfester, teaterkurser för barn och resor till Liseberg, Botaniska och Skara sommarland, med mera. Kundundersökningar bland hyresgästerna 2013 till 2015 har visat att både känslan av trygghet och umgänget med grannarna har ökat.

KONTAKTPERSON

Mustafa Kabashi, närområdesutvecklare, mustafa.kabashi@fabo.se

Välkomstjobb ger en väg in i samhället

Genom att hjälpa nyanlända hyresgäster med jobb eller praktik vill Halmstads Fastighets AB bidra till en snabbare integration. Målet är att ordna fram en praktikplats för varje anställd i bolaget.

Vissa välkomstjobb är praktikplatser, andra är jobb med lön. De som fått ett välkomstjobb får även språkträning, parallellt. Projektet är ett samarbete med arbetsförmedlingen och vänder sig till nyanlända som har ett lägenhetsavtal hos HFAB och deltar i etableringsinsatser.

En arbetsförmedlare, som är anställd av HFAB på 90 procent och av arbetsförmedlingen på 10, har till uppgift att hitta arbeten och praktikplatser åt den nyanlända. Genom att samarbeta med den lokala arbetsförmedlingen får HFAB tillgång till ett stort nätverk där kompetensbehovet kan matchas mot kunskaper hos deltagarna i projektet.

HFAB ställer också krav i vissa upphandlingar om att leverantörerna ska ställa upp med praktikplatser och de ser över sina sponsoravtal med stadens elitklubbar så att stödet till föreningarna kopplas till hur många praktikplatser de kan ordna, antingen själva eller hos övriga sponsorer. Dessutom tar HFAB emot egna praktikanter.

Språkträning och sociala kontakter är grundläggande för integration. De anställda hos HFAB kan själva välja att delta i smörgåsbord av aktiviteter. De kan exempelvis besöka ett språkcafé, fotbollsträning, fotoworkshop eller bli språkvän; ett projekt där nyanlända får en svensk språkvän. Språkvänner har kontakt varje vecka och det ger såväl språkträning som förståelse för svenska traditioner, sociala koder, med mera.

KONTAKTPERSON

Kent Lundén, utredningsledare, kent.lunden@hfab.se

Krokombostäder följer med hela vägen

När flyktingar kommer till Krokoms kommun är Krokombostäder med redan från början. Företaget följer med genom processen, från att personen söker asyl tills att han eller hon tar steget ut i arbetslivet.

Krokoms kommun är bra på integration, enligt statistiken. Siffrorna visar att 63 procent av de nyanlända kommit i arbete efter etableringstiden på två år, vilket är bland de bästa kommunresultaten i Sverige. En anledning är kanske att kommunen lagt ner mycket arbete på att informera de befintliga invånarna och skapa en dialog kring integration. Det övergripande målet är att kommunen inte bara ska bli en tillfällig

vistelseort utan att de nyanlända ska välja att bo kvar permanent.

Krokombostäder upplåter idag 40 av beståndets 1100 lägenheter till Migrationsverket för asylboende. I samband med flyktingströmmen hösten 2015 iordningställde man ytterligare 100 evakueringsplatser för asylsökande. Inom kort kommer Migrationsverket även att erbjuda åtta nya lägenheter i ombyggda lokaler. Krokombostäder kommer också att nyproducera ett sextiotal lägenheter med inflyttning 2017/2018. Sex av dessa ska upplåtas åt Migrationsverket för asylboende.

Var femte lägenhet som sägs upp hos Krokombostäder erbjuds till integrationsenheten. Så fort hyresgästen är inskriven hos arbetsförmedlingen övergår kontraktet i ett förstahandskontrakt.

Bostad och arbete är de två viktigaste förutsättningarna för integration. Krokombostäder tar ofta emot praktikanter, alltifrån praoelever, till personer som arbetstränar eller behöver språkpraktik. Av de 38 anställda har tre kommit som nyanlända till Sverige.

KONTAKTPERSON

Kennet Karlsson, vd, kenneth.karlsson@krokombostader.se

Stadsdelsutveckling i Linero

Förtätning, modernisering och upprustning på bred front ska göra Linero attraktivt. Lägenheterna vid Vikingavägen har rustats upp och området ska förtätas med åtta nya hus. Samtidigt pågår flera integrationsprojekt.

Området Linero ligger i Lund och ägs av LKF AB. Det var tidigare ett nedgået och socialt utsatt område, men nu tar LKF ett helhetsgrepp för att skapa ett varierat och välkomnande område. De 681 lägenheterna vid Vikingavägen får en total upprustning och området förtätas med sex nya passivhus samt två höga punkthus. Ingen ska dock behöva flytta på grund av upprustningen. Lägenheter med högre hyra blandas med lägenheter med lägre hyra. Stadsdelsutvecklingen innebär också att området görs mer tillgängligt, allt för att främja mångfald.

Renoveringen på Vikingavägen har präglats av tydlighet och delaktighet. När hyresgästerna skulle välja färg och tapeter använde man sig till exempel av en förenklad blankett där hyresgästen kryssade för färger istället för att fylla i färgkoder.

Samtidigt pågår flera olika integrationsprojekt. På Vikingaskolan fick sjundeklassarna en

vecka i maj där all ordinarie undervisning ersattes med temaundervisning om boende. Här fick eleverna bidra med egna idéer till förbättringar.

Ett grönare Lund ska locka barn och ungdomar att ägna sig åt stadsodling. Tanken är att skapa mötesplatser där småskalig ekologisk stadsodling, demokrati och delaktighet är en möjlighet för alla, oavsett tidigare erfarenhet, kunskap, bakgrund eller individuella förutsättningar. Så småningom hoppas man att ungdomarna i projektet ska sprida sina kunskaper till andra områden i Lund.

KONTAKTPERSON

Åsa Erlingson, kommunikatör, asa.erlingson@lkf.se

Närvaro skapar trygghet på Badhusberget

I samband med invigningen av kvartersvårdskoncept Badhusberget delade Lysekilsbostäder ut t-shirts med uppmaningen "Säg hej till din granne!" på flera språk. En enkel åtgärd som har ökat kontakterna mellan de boende.

Badhusberget är på många sätt ett attraktivt bostadsområde. Området ligger centralt i Lysekil, husen har bra standard och utsikten över västerhavet är magnifik. Trots detta har Badhusberget dåligt rykte och för att motverka detta startade Lysekilsbostäder Kvartersvårdskoncept Badhusberget i april 2014. Konceptet innebär att området fått ett eget lokalkontor, öppet två timmar om dagen och bemannat med en kvartersvård. Kvartersvårdens främsta uppgift är att vara behjälplig med stöd och information till nyinflyttade, exempelvis om regler i tvättstugan och vilka rutiner som gäller för förråd och sophantering, med mera.

Under sommarmånaderna arrangeras aktiviteter för barn, bland annat Artworker4a, ett

projekt där konstnärer bjuder in barn att medverka i skapande. Sommaren 2014 patrullerade polisen i området för att skapa en relation till barnen och ge dem en positiv förebild. Sommaren 2016 var räddningstjänsten på plats.

Det övergripande målet med kvartersvårdskonceptet är att få de boende att visa hänsyn och ta ett gemensamt ansvar för sitt bostadsområde. Engagerade hyresgäster bidrar till att sprida ett positivt omdöme om sitt bostadsområde. Faller projektet väl ut kan det bli permanent.

Lysekilsbostäder kommer också att rusta upp utemiljön genom att investera i planteringar, ny belysning, en gemensam mötesplats, en multisportarena och kolonilotter.

KONTAKTPERSON

Göran Enqvist, vd, goran.enqvist@lysekil.se

Tog barnen till hjälp för bättre demokrati

Med hjälp av barnen när man de vuxna. Det var utgångspunkten när Skövdebostäder satte fokus på boendesamverkan och närdemokrati i södra Ryd. Resultatet blev nöjdare hyresgäster och en trivsammare utegård.

”Demokrati är när alla får vara med och bestämma. Det är inte säkert att alla får som man vill. Men alla får vara med.” Så svarade ett av barnen på Rydskolan när P4 Skaraborg rapporterade om Demokrati- och mångfalds-

projektet i Södra Ryd. Projektet genomfördes 2014 och var ett samarbete mellan Skövdebostäder Högskolan i Skövde, Skövde kommun och Rydskolan.

Första steget var att barn på Rydskolan fick samtala om demokrati, samverkan och engagemang. Barnen genomförde också en trivselenkät och intervjuer med boende i området och de fick presentera sina egna idéer till hur gården på Timmervägen 2 och 8 kunde bli bättre.

Därefter kallade man de boende till ett möte i skolan där eleverna skulle presentera sitt arbete. Uppslutningen var dock dålig och därför arrangerade projektgruppen ett nytt möte – på själva gården. Då blev uppslutningen betydligt bättre, totalt deltog boende från hälften av de 42 lägenheterna. Under mötet kunde man anmäla sitt intresse för att delta i arbetsgrupper. Dessa grupper var sedan med och utförde målning och plantering när gården rustades upp. Projektet har resulterat i att hyresgästerna är nöjdare med sitt område. Det har också ökat både sysselsättning och boendesamverkan och skapat en känsla av delaktighet.

Projektet har gett en hel del lärdomar, bland annat att det är viktigt att låta samverkan ta tid och att närhet och transparens kan vara nyckeln till framgång.

KONTAKTPERSON

Lina Eklund Svensson, marknadschef, lina.eklund.svensson@skovdebostader.se

Telge Hovsjö nekar ingen praktikant

Framtidstron var låg och både arbetslösheten och skadegörelse ökade. Telge Hovsjö beslutade sig för att börja vända utvecklingen genom att ge alla boende en möjlighet till sysselsättning.

Hovsjö i Södertälje brottades länge med låga skolresultat, skadegörelse och en arbetslöshet långt över kommungenomsnittet. Därför startades HovsjöSommar, en satsning där alla ungdomar 16–17 år som bor i Hovsjö har möjlighet att sommarjobba hos Telge Hovsjö. HovsjöSommar har pågått sedan 2007 och årligen sysselsatt 180 ungdomar med trädgårds-skötsel, skräpplockning, målning och enklare fastighetsskötsel. På detta sätt har ungdomarna blivit mer engagerade i sin närmiljö, samtidigt som de fått positiva förebilder och arbetslivs-erfarenhet.

Sedan 2009 har Telge Hovsjö också en Öppen-dörr-policy, vilket innebär att alla som söker praktikplats hos bolaget får det. Varje år tar bolaget emot ett femtiotal praktikanter inom verksamhetsområden som; reception, café, skola, fritidsgård och fastighetsskötsel.

Dryga tioalet hyresgäster har också fått projektanställning i bolaget som portvakter. Efter en utbildning i lokalvård ansvarade de för städning av trappuppgångarna i området. Resultatet

blev renare trappuppgångar. Dessutom fungerade portvakterna som ambassadörer och blev en viktig länk till hyresgästerna. Hittills har sju personer gått vidare till annat jobb eller studier.

Hovsjö saknade länge naturliga mötesplatser, aktiviteter och ett centrum med lokal service. 2010 drog Telge Hovsjö igång arbetet med att ändra på det. I det som fått namnet Hovsjö Hub finns idag bio, café, konferenslokaler, fritidsgård, folkhögskola, läxhjälp, sommar-skola och basar, med mera.

KONTAKTPERSON

Johan Persson, projektledare marknadsföring, johan.persson@telge.se

Ny uthyrningspolicy minskar segregationen

När Vätterhem tog fram en ny uthyrningspolicy satte de upp tre mål: transparens, tydlighet och rättvisa. Tanken är att regelverket ska öka omflyttningen och motverka segregationen.

4 april 2016 antog Vätterhem ett nytt regelverk för uthyrning. Exempelvis baserar sig numera uthyrningen på ett poängsystem där de som söker lägenhet får poäng för sin tid i kön. Befintliga hyresgäster får dessutom ett poäng för varje dag de bott i den nuvarande lägenheten.

En annan förändring var att försörjningsstöd, etableringsersättning och studielån numera godkänns som inkomst, vilket är en naturlig konsekvens av att Vätterhem vill vara ett schysst företag där alla är lika välkomna. För att det slopade inkomstkravet inte ska innebära en belastning för övriga hyresgäster samarbetar Vätterhem med Jönköpings kommun om att förbättra integrationen i utsatta bostadsområden. Barnen ska ha goda förebilder och merparten av alla familjer ska ha sin försörjning från en person som arbetar.

Detta innebär att försörjningsstöd och etableringsersättning bara godkänns som inkomst så länge det finns fler personer i området som arbetar än som inte gör det. Skulle antalet personer med arbete sjunka under 51 procent förbehåller sig Vätterhem rätten att bara godta nya hyresgäster som har inkomst av tjänst eller pension.

Vätterhem intensifierar också arbetet med att hjälpa de boende till arbete. Bland annat tar man varje år emot ett hundratal ungdomar som sommarjobbar i bolaget.

KONTAKTPERSON

Raymond Paska, marknadschef, raymond.paska@vatterhem.se

SABOS BOPRIS 2016

Vartannat år arrangerar SABO en bopristävling och delar ut ett pris till ett bostadsföretag som utmärker sig inom ett visst område. Temat för 2016 års bopris är att främja integration. Totalt 16 bidrag har kommit in.

Allmännyttan har genom åren arbetat med att skapa trygga och trivsamma boendemiljöer för och tillsammans med människor med olika bakgrund. Många människor från olika delar av världen bor hos allmännyttan och antalet nyanlända har ökat stort på senare tid. Allmännyttan vill vara med och öka integrationen genom att sprida kunskap och goda exempel. I samband med utlysningen av bopristävlingen efterlystes därför arbetssätt och metoder i integrationsarbetet som visat sig fungera väl.

De 16 bidragen visar på en stor bredd i tillvägagångssätt och samarbeten. De visar också att det krävs en lång tidshorisont och uthållighet i arbetet. De arbetssätt som vuxit fram är i flertalet fall en permanent del av bostadsföretagens förvaltning.

Vinnare av 2016 års bopris är Järfällahus AB.

